

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.165/2009/3. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Herczegné Dr. Korona Marianna ügyvéd (4025 Debrecen, Piac u. 58. fszt. 3. szám) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Antal Péter ügyvéd (4028 Debrecen, Magyar u. 13/D. szám) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen 18 225 750 Ft és járulékai megfizetése iránt indított perében, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 2009. január 14. napján kelt, 8. G. 21.284/2007/11. számú ítélete ellen az alperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett, 14. sorszám alatt indokolt fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

Ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A peres felek között 2005. évben és az azt megelőző években is mezőgazdasági termeltetési jogviszony állt fent.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2005. június 24. napján jogerőre emelkedett, 2. Fpk. 09-05-000296/12. számú végzésével elrendelte a felperes Kft. felszámolását, felszámolóként a ... Kft-t jelölte ki. A határozat közzétételére a Céglőny ...-ei számában került sor.

A felperes pénzügyi vezetője a 2005. július 17. napján kelt levelében közölte az ... alperessel, hogy a felperesi gazdasági társaság felszámolás alatt áll és a zárómérleg készítése során megállapítást nyert, hogy az alperesnek 18 225 750 Ft összegű tartozása

áll fent a felperesi gazdasági társaság felé, melynek kérte a visszaigazolását. Az alperes a 2005. augusztus 2. napi keltezésű nyilatkozatában közölte a felperessel, hogy követelése nem egyezik meg a nyilvántartásával, mert a felperes felé tartozása nem áll fenn. Az eltérés okát abban jelölte meg, hogy megállapodásuk szerint a követelést beszámította a felperesnek a vele szemben fennálló tartozásába.

Az alperes a felperes részére megküldött, 2005. augusztus 24. napján kelt levelében részletes kimutatást készített a beszámításról, ebben rögzítette, hogy a felperes 17 983 843 Ft összegű követeléssel szemben beszámította a felperes azonos összegű tartozását azzal az indokolással, hogy az általa megjelölt összeg azoknak a kihelyezett libáknak az értéke, amelyeket azért fogadott, hogy az előző évi tartozása kompenzálásra kerüljön.

Az volt az álláspontja, hogy a felperes tartozik az alperesi szövetkezetnek 49 440 372 Ft-tal. A közléssel egyidejűleg kérte a felperest képviselő felszámolóbiztostól, hogy mint hitelezőt tájékoztassa a felperes pénzügyi helyzetéről. Utalt arra, hogy ezt már korábban, a 2005. július 5. napján kelt levelében is kérte a felszámolóbiztostól, aki nem adott tájékoztatást a részére.

A felperes 2006. április 13. napján 18 225 700 Ft és járulékainak a megfizetése iránt fizetési meghagyás kibocsátását kérte az alperes, mint kötelezett ellen, amelyet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 14. Gpk. ... számon kibocsátott.

Az alperes ellentmondással élt a fizetési meghagyással szemben, melyben megismételte a felperes részére megküldött, 2005. augusztus 24. napján kelt levélben előadott álláspontját a tartozások beszámításáról, és a felperessel szemben fennálló követeléséről.

Az ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes keresetében 18 225 750 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest azzal, hogy alperesnek az általa részletezettek szerint az egyes számlák esedékességétől számított késedelmi kamatfizetési kötelezettségét is állapítsa meg, és kötelezze a perköltség viselésére.

Arra hivatkozott, hogy az alperes hitelezői igényt nem jelentett be, nem fizette be hitelezői igényének a regisztrálásához szükséges díjat sem, emiatt a felszámolási eljárásban hitelezőnek nem tekinthető.

Álláspontja szerint az alperes hitelezői minősége hiányában fogalmilag kizárt a követelése beszámítása.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Állította, hogy a felszámolási eljárás kezdő időpontját követően, 2005. július 5. napján érvényesítette a pénzkövetelését, a felszámolási eljárás keretében hitelezői igénybejelentést tett.

Az alperes az elsőfokú bíróság felhívására az általa hivatkozott, 2005. július 5. napján kelt hitelezői igénybejelentést tartalmazó okiratot nem csatolta.

Az elsőfokú bíróság a 8. G. 20.953/2006/9. számú ítéletével a felperes kereseti kérelme szerint marasztalta az alperest, és kötelezte a perköltség viselésére.

Döntését azzal indokolta, az alperes nem igazolta, hogy követelését a felszámolónak bejelentette, ezért a Cstv. rendelkezései értelmében nem tekinthető hitelezőnek, és ebből az okból beszámításra sem jogosult.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla a Gf. III. 30.229/2007/9. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét - a fellebbezési kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította.

Megállapította, hogy az alperes oldalán 900 000 Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illeték merült fel.

A felek másodfokú eljárásban felmerült perköltségét 300 000 - 300 000 Ft-ban állapította meg.

Az ítéltábla döntését - többek között - azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésében írt előzetes tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, ezért nem alkalmazhatta azokat a jogkövetkezményeket, amelyeket a törvény az elmulasztáshoz, vagy sikertelenséghez fűzött.

A megismételt eljárásban a felperes a kereseti kérelmét változatlan tartalommal fenntartotta.

Az alperes a felperes keresetének az elutasítását, és a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.

Nem vitatta, hogy a felperes 17 783 243 Ft összegben számlát bocsátott ki, előadta, hogy a számlát befogadta, annak tartalmát nem kifogásolta.

Továbbra is fenntartotta azonban azt az álláspontját, hogy a felszámolónál 2005. július 5. napján hitelezői igénybejelentést tett, ezért beszámítása jogszerű volt. Előadta azt is, hogy a felszámolási eljárásban kifogással élt a felszámoló mulasztása ellen.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság a 2. Fpkh. 10/2007/15. számú - a Debreceni Ítéltábla Fpkhf. IV. 30.482/2007/5. számú végzésével jogerős - határozatával az alperes, mint kifogást tevő kifogását elutasította.

A jogerős határozat indokolása szerint az eljáró bíróságoknak az volt az álláspontja, hogy a kifogással élő (a továbbiakban: alperes) hitelezői igénye bejelentését hitelt érdemlően igazolni nem tudta, ugyanis a Cstv. részletesen és eltérést meg nem engedő módon szabályozza a hitelezői igény bejelentési rendjét, határidejét és elmulasztásának a jogkövetkezményeit.

Az alperes 2005. július 5. napján keltezett levelének a felszámolóhoz történt megérkezését a csatolt okiratok nem igazolták, ennek hiányában pedig érdektelen volt, hogy a hivatkozott levél tartalma hitelezői igénybejelentésnek minősült-e, vagy sem.

Az ítéltábla azt is megállapította, hogy az alperes által hivatkozott, 2005. július 5. napja után írt levelek - azok tartalma szerint - ugyancsak nem tekinthetők hitelezői igénybejelentésnek. A hitelezői igénybejelentésre vonatkozó jognyilatkozatnak ugyanis egyértelműnek, és kifejezettnek kell lennie, abból tehát kétséget kizáróan ki kell, hogy tűnjön a hitelezőnek az az akarata, hogy a követelését a felszámolási eljárásban az adóssal szemben kívánja érvényesíteni.

Az alperes által csatolt levelek azonban ilyen értelmű és kifejezett jognyilatkozatot nem tartalmaztak, azokból csupán a felek közötti elszámolásra és a tartozások kölcsönös beszámítására irányuló szándék volt megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a 11. sorszámú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 18 225 750 Ft-ot, és 4 887 500 Ft-nak 2005. december 28. napjától, 3 220 000 Ft-nak 2005. december 28. napjától, 1 449 000 Ft-nak 2006. január 2. napjától, 3 779 993 Ft-nak 2006. március 1. napjától, 100 250 Ft-nak 2006. február 28. napjától, 3 070 500 Ft-nak 2006. február 11. napjától, 241 907 Ft-nak 2005. július 27. napjától a kifizetésig járó minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal megemelt mértékű kamatát.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 840 000 Ft és 168 000 Ft ÁFA perköltséget, továbbá az Államnak térítsen meg felhívásra 1 800 000 Ft illetéket.

Az elsőfokú bíróság döntését azzal indokolta, hogy a Hajdú-Bihar Megyei Bíróságnak a Debreceni Ítéltábla határozatával jogerős végzése szerint az alperes a Cstv. 3. § (1) bekezdés c.) pontja értelmében nem tekinthető hitelezőnek, emiatt pedig a Cstv. 38. § (3), 36. § (1) és 46. § (7) bekezdésében írt rendelkezésekre figyelemmel a beszámítása nem jogosult.

Mivel az alperes a felperes követelésének az összegét nem vitatta, az elsőfokú bíróság a beszámítás hiányában a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta az alperest, a késedelmi kamatról pedig a Ptk. 301/A. § (1)-(2) bekezdése alapján döntött.

A pervesztes alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes javára perköltség megfizetésére, továbbá rendelkezett az első- és másodfokú eljárásban feljegyzett illeték megfizetéséről.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását - tartalma szerint a felperes keresetének az elutasítását - kérte.

Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan és jogszabálysértő.

Álláspontja szerint ugyanis az a körülmény, hogy a szabályszerű bejelentést tartalmazó postai küldemény nem jutott el a felszámoló kezéhez - holott az a gazdasági társaságnál igazoltan átvételre került -, olyan, a felperesi érdekkörben felmerült mulasztás, amelynek jogkövetkezményeit nem lehet áthárítani az alperesre, mivel saját felróható magatartására előnyök szerzése végett senki sem hivatkozhat.

A felperes az alperes fellebbezésére nem nyilatkozott.

Az ítéltábla az alperes fellebbezését a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. tv. (Pp.) 256/A. § (1) bekezdés f.) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló következtetésre jutott.

Döntése érdemben is helyes, indokolása pedig megfelelően támasztja alá az ítélet rendelkezéseit, melynek a kiegészítése szükségtelen.

Az alperes a fellebbezésében lényegében megismételte az elsőfokú eljárás során előadott hivatkozási, az elsőfokú bíróság ítéletének a megállapításait cáfolni nem tudta, új, az elsőfokú bíróság által nem értékelt bizonyítékot, tényállítást nem tett.

Az ítéletábra az alperes fellebbezésében felhozott érveléssel szemben szükségesnek tartja az alábbi megjegyzéseket:

A felperes felszámolására irányadó a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló többször - lényegesen az 1993. évi LXXXI., az 1997. évi XXVII., a 2000. évi CXXXVII. és a 2004. évi XXVII. törvényekkel - módosított 1991. évi IL. tv. (Cstv.) 1997. évi XXVII. törvénnyel történő módosítása változást eredményezett a beszámítási kifogásra vonatkozó joggyakorlatban.

A Cstv. módosított 38. § (3) bekezdése ugyanis kifejezetten lehetővé tette azt, hogy a hitelező az adós által ellene indított perben beszámítási kifogással éljen. Ennek feltétele az, hogy a felszámolás kezdő időpontjában fennálló követelés jogosultja a felszámolás kezdő időpontjában is a hitelező legyen, tehát az említett időpont után ne kerüljön sor engedményezésre.

A Cstv. módosításáról szóló 1997. évi XXVII. tv. 12. §-ához fűzött törvényi indoklás szerint a perbeli beszámítási kifogás előterjesztésének továbbá feltétele az is, hogy a hitelező a követelését szabályszerűen jelentse be a felszámolónak, aki azt nyilvántartásba is vegye. Ennek az indoka nyilván az, hogy mivel a törvény a hitelező számára engedi meg a beszámítási kifogás benyújtását, a kifogással élőnek meg kell felelnie a Cstv. 3. § (1) bekezdés c.) pontja szerinti hitelezői definícióban foglaltaknak is.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a kifogásolási eljárásban hozott jogerős döntés szerint hitelezőnek nem tekinthető, ezért esetében a törvényi feltételek hiányában nincs lehetőség a beszámítás jogszerű gyakorlására.

Az elsőfokú bíróság nem vizsgálhatta - res iudicata (ítélet dolog) lévén - a hitelezői igénybejelentés jogszerűségét, ezért nincs jelentősége a hitelezői státusz megállapítása szempontjából annak, hogy az adós igénybejelentéskori magatartása jogszerű volt-e, illetve, hogy mennyiben sértette a polgári jog alapelvi rendelkezéseit.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdésének rendelkezése szerint, utalva a Pp. 254. § (3) bekezdésére is - annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárásban a felperesnek költsége nem merült fel.

A pereszes alperes az illetékekről szóló többször módosított 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 51. § (1) bekezdésének rendelkezése szerint a megismételt eljárásban mentesült a fellebbezési eljárási illeték ismételt megfizetése alól, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú bíróság korábbi ítéletének hatályon kívül helyezésére a jogorvoslati eljárásban előadott kérelem, illetve ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül került sor.

Debrecen, 2009. május hó 29. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk előadó bíró,
Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó